

Spis treści

Contents

ABSTRACT	11
WPROWADZENIE	12
<i>Introduction</i>	
CZĘŚĆ I. KONCEPCJA BADAWCZA ORAZ UWARUNKOWANIA EUROPEJSKIE I KRAJOWE ROZWOJU LOKALNEGO	15
<i>Part I. The Research Concept, European and National Determinants for Local Development</i>	
1. ŁAŃCUCH WARTOŚCI GMINY JAKO KONCEPCJA ANALITYCZNA (Wojciech Dziemianowicz)	16
<i>The Value Chain of a Commune as an Analytical Concept</i>	
1.1. Czym jest łańcuch wartości gminy?	16
<i>What is the Value Chain of a Commune?</i>	
1.2. Rola lidera w tworzeniu wartości gminy	17
<i>The Role of a Leader in the Creation of Value of Commune</i>	
1.3. Rola otoczenia wewnętrznego w tworzeniu wartości gmin	20
<i>The Role of Internal Environment in the Commune Value Creation</i>	
1.4. Presja zewnętrzna a wartość gminy	22
<i>External Pressure vs. Value of the Community</i>	
1.5. Łańcuch wartości gminy – uszczegółowienie	23
<i>The Value Chain of Commune – Elaboration</i>	
2. POLITYKA UNII EUROPEJSKIEJ W KONTEKŚCIE ROZWOJU LOKALNEGO (Jacek Szlachta)	27
<i>The European Union Policy in the Context of Local Development</i>	
2.1. Ewolucja europejskiej polityki spójności	27
<i>The Evolution of EU Cohesion Policy</i>	
2.2. Podstawy prawne terytorializacji europejskiej polityki spójności w latach 2014–2020	31
<i>Legal Basics for Territorialisation of EU Cohesion Policy for 2014–2020</i>	
2.3. Terytorializacja w dokumentach europejskich dla Polski na lata 2014–2020	35
<i>Territorialisation in EU Documents for Poland for 2014–2020</i>	

3. POLITYKA KRAJOWA I REGIONALNA W KONTEKŚCIE ROZWOJU LOKALNEGO W POLSCE	
(Wojciech Dziemianowicz, Agnieszka Laskowska)	42
<i>National and Regional Policy in the Context of Local Development in Poland</i>	
3.1. Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020	42
<i>Medium-term National Development Strategy 2020</i>	
3.2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: regiony, miasta, obszary wiejskie	43
<i>National Strategy for Regional Development 2010-2020: Regions, Cities, Rural Areas</i>	
3.3. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	44
<i>National Spatial Development Concept 2030</i>	
3.4. Krajowa Polityka Miejska 2023	46
<i>National Urban Policy 2023</i>	
3.5. Strategie makroregionalne	47
<i>Macro-regional Strategies</i>	
3.6. Strategie wojewódzkie	48
<i>Regional Development Strategies</i>	
3.7. Krajowa polityka lokalna – Aktualizacja	54
<i>Updates for National Local Policy</i>	
CZĘŚĆ II. WYNIKI BADANIA	55
<i>Part II. The Research Results</i>	
4. ŁAŃCUCH WARTOŚCI W ŚWIECIE WYNIKÓW ANKIET	
(Wojciech Dziemianowicz)	56
<i>The Value Chain of a Commune in the Light of Research Results</i>	
4.1. Lider i jego doświadczenie	57
<i>Leader and His Experience</i>	
4.2. Wiedza i umiejętności lidera	58
<i>Leader's Knowledge and Skills</i>	
4.3. Lider i jego wizja rozwoju	59
<i>Leader and His Vision of Development</i>	
4.4. Kapitał społeczny w gminie	60
<i>Social Capital in the Commune</i>	
4.5. Współpraca	61
<i>Co-operation</i>	
4.6. Zaufanie	63
<i>Trust</i>	
4.7. Uwarunkowania historyczne	64
<i>Historical Conditions</i>	

4.8. Uwarunkowania aktualne	66
<i>Current Conditions</i>	
4.9. Wyzwania przyszłości	67
<i>Challenges of the Future</i>	
4.10. Gmina widziana oczami liderów a jej rozwój	69
<i>The Commune Seen through the Leader Eyes vs. Local Development</i>	
5. ŁAŃCUCH WARTOŚCI – STUDIA PRZYPADKÓW	78
<i>Chain of Values – the Case Studies</i>	
5.1. Charakterystyka gmin objętych badaniem (Klaudia Peszat)	78
<i>Characteristics of Municipalities Included in the Research</i>	
5.2. Doświadczenia lidera jako czynnik rozwoju lokalnego (Michał Bil)	84
<i>Leader's Experience as a Factor of Local Development</i>	
5.2.1. Kutno	84
5.2.2. Chełmno	88
5.2.3. Wojkowice	93
5.2.4. Doświadczenie lidera – podsumowanie studiów przypadku	96
<i>The Leader Experience – Summary of the Case Studies</i>	
5.3. Wiedza i umiejętności lidera jako czynnik rozwoju gminy (Klaudia Peszat)	97
<i>Leader's Knowledge and Skills as the Factor of Local Development</i>	
5.3.1. Goleniów	97
5.3.2. Stalowa Wola	103
5.3.3. Żagań (Michał Bil)	108
5.3.4. Wiedza i umiejętności lidera – podsumowanie studiów przypadku	112
<i>Leader's Knowledge and Skills – Summary of the Case Studies</i>	
5.4. Wizja lidera jako czynnik rozwoju gminy (Agnieszka Laskowska)	114
<i>Vision of a Leader as a Factor of Local Development</i>	
5.4.1. Bełchatów	114
5.4.2. Dębno	118
5.4.3. Kędzierzyn-Koźle	122
5.4.4. Wizja lidera – podsumowanie studiów przypadku	127
<i>The Vision of a Leader – Summary of the Case Studies</i>	
5.5. Kapitał społeczny jako czynnik rozwoju gminy (Katarzyna Obląkowska)	128
<i>Social Capital as a Factor of Local Development</i>	
5.5.1. Białowieża	128
5.5.2. Mielnik	133
5.5.3. Ruda Maleniecka	137
5.5.4. Kapitał społeczny – podsumowanie studiów przypadku	142
<i>Social Capital – Summary of the Case Studies</i>	

5.6. Współpraca lokalna jako czynnik rozwoju gminy (Paweł Dembiński)	144
<i>Co-operation as a Factor of Local Development</i>	
5.6.1. Gietrzwałd	144
5.6.2. Karpacz	146
5.6.3. Niwiska	149
5.6.4. Współpraca – podsumowanie studiów przypadku	152
<i>Co-operation – Summary of the Case Studies</i>	
5.7. Zaufanie jako czynnik rozwoju gminy (Adam Górecki)	154
<i>Trust as a Factor of Local Development</i>	
5.7.1. Częstochowa	154
5.7.2. Grodzisk Mazowiecki	160
5.7.3. Skórzec	164
5.7.4. Zaufanie – podsumowanie studiów przypadku	168
<i>Trust – Summary of the Case Studies</i>	
5.8. Historyczne uwarunkowania zewnętrzne jako czynnik rozwoju gminy (Róża Fajks)	170
<i>Historical Conditions as a Factor of Local Development</i>	
5.8.1. Banie Mazurskie	170
5.8.2. Dubienka	175
5.8.3. Kietrz	181
5.8.4. Uwarunkowania historyczne – podsumowanie studiów przypadku	187
<i>Historical Conditions – Summary of the Case Studies</i>	
5.9. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne jako czynnik rozwoju gminy (Magda Lewandowska)	189
<i>Foreign Direct Investments as a Factor of Local Development</i>	
5.9.1. Błonie	189
5.9.2. Sztum	194
5.9.3. Terespol	200
5.9.4. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne – podsumowanie studiów przypadku	205
<i>Foreign Direct Investments – Summary of the Case Studies</i>	
5.10. Innowacyjność jako czynnik rozwoju gminy (Michał Bil, Ewelina Matura)	207
<i>Innovation as a Factor of Local Development</i>	
5.10.1. Nadarzyn	207
5.10.2. Niepołomice	211
5.10.3. Tarnowo Podgórne	214
5.10.4. Innowacyjność – podsumowanie studiów przypadku	218
<i>Innovation – Summary of the Case Studies</i>	

6. LIDERZY LOKALNI – MIĘDZY DOŚWIADCZENIEM A WIZJAMI ROZWOJU (Wojciech Dziemianowicz)	220
<i>Local Leaders – between Experience and Visions of Development</i>	
6.1. Doświadczenie, wiedza i umiejętności	220
<i>Experience, Knowledge and Skills</i>	
6.2. Główne czynniki rozwoju	221
<i>The Main Factors of Development</i>	
6.2.1. Historyczne uwarunkowania rozwoju	221
<i>Historical Conditions of Development</i>	
6.2.2. Pozytywne skutki transformacji i unijne nadzieje	222
<i>The Positive Effects of the Transformation and Hopes to the EU</i>	
6.2.3. Przeinwestowanie?	223
<i>Overinvestment?</i>	
6.2.4. Blaski i cienie położenia geograficznego	224
<i>Lights and Shadows of the Geographical Location</i>	
6.2.5. Gospodarka – kluczem do rozwoju	225
<i>Economy – a Key to Development</i>	
6.2.6. Kapitał społeczny	226
<i>Social Capital</i>	
6.2.7. Decyzje polityczne	228
<i>Political Decisions</i>	
6.3. Wizje liderów	228
<i>Leader Visions</i>	
6.3.1. Następcy i reformatorzy	228
<i>Successors and Reformers</i>	
6.3.2. Wizje likwidacji podstawowych problemów	229
<i>Visions of the Liquidation of the Underlying Problems</i>	
6.3.3. Wizje rozwoju	230
<i>Visions of the Development</i>	
7. ZASOBY GMINY – MIĘDZY KAPITAŁEM SPOŁECZNYM A ZAUFANIEM DO LIDERA (Katarzyna Szmigiel-Rawska)	232
<i>Resources of the Commune – between Social Capital and a Confidence in the Leader</i>	
7.1. Kapitał społeczny	232
<i>Social Capital</i>	
7.2. Współpraca	236
<i>Co-operation</i>	
7.3. Zaufanie do lidera	238
<i>Confidence in the Leader</i>	

8. PRESJA ZEWNĘTRZNA – MIĘDZY HISTORIA I PRZYSZŁOŚCIĄ (Klaudia Peszat)	240
<i>External Pressure – between the History and the Future</i>	
8.1. Presja historyczna	241
<i>Historical Pressure</i>	
8.2. Presja terażniejsza	244
<i>Present Pressure</i>	
8.3. Presja przyszła	247
<i>Future Pressure</i>	
 CZĘŚĆ III. WNIOSKI	250
<i>Conclusions</i>	
 9. POLSKA LOKALNA A WYZWANIA EUROPEJSKIE I GLOBALNE (Jacek Szlachta)	251
<i>Local Poland vs. Global and European Challenges</i>	
9.1. Międzynarodowe podstawy rozwoju Polski lokalnej	251
<i>International Basis of Polish Local Development</i>	
9.2. Nowe wyzwania globalne i ich znaczenie dla lokalnego rozwoju społeczno- -gospodarczego w Polsce	254
<i>New Global Challenges and Their Significance for Local Socio-economic Development in Poland</i>	
9.3. Megatrendy występujące w Unii Europejskiej i ich znaczenie dla lokalnego rozwoju społeczno-gospodarczego w Polsce	257
<i>Megatrends Occurring in European Union and Their Significance for Local Socio-economic Development in Poland</i>	
9.3.1. Megatrend 1 – Starzejąca się ludność Europy	257
<i>Megatrend 1 – An Aging Population in Europe</i>	
9.3.2. Megatrend 2 – Cofająca się gospodarka Europy	258
<i>Megatrend 2 – A Receding EU Economy</i>	
9.3.3. Megatrend 3 – Ewolucja postaw społecznych	258
<i>Megatrend 3 – The Evolution of Social Attitudes</i>	
9.3.4. Megatrend 4 – Spowolniona innowacyjność	259
<i>Megatrend 4 – The Slowed down Innovation</i>	
9.3.5. Megatrend 5 – Zmiany klimatyczne i niedostatek taniej energii w Europie	259
<i>Megatrend 5 – Climate Changes and Scarcity of Cheap Energy in Europe</i>	
9.3.6. Megatrend 6 – Odwrócone dostępności terytorialne	259
<i>Megatrend 6 – Inverted Territorial Accessibility</i>	
9.3.7. Megatrend 7 – Spolaryzowany rozwój	260
<i>Megatrend 7 – Polarized Development</i>	

9.3.8. Megatrend 8 – Hybrydowa geografia	260
<i>Megatrend 8 – Hybrid Geography</i>	
9.3.9. Megatrend 9 – Zablokowane reformy europejskie	261
<i>Megatrend 9 – Locked European Reforms</i>	
9.3.10. Megatrend 10 – Europejskie zakleszczenie	261
<i>Megatrend 10 – European Deadlock</i>	
9.4. Wnioski dla polityk publicznych prowadzonych w układach terytorialnych	262
<i>Requests for Public Policy Conducted in the Territorial Systems</i>	
0. ROZWÓJ LOKALNY W POLSCE – SPOJRZENIE W PRZYSZŁOŚĆ	
(Jacek Szlachta, Wojciech Dziemianowicz)	264
<i>Local Development in Poland – a Look into the Future</i>	
10.1. Polska lokalna „2016”	264
<i>Local Poland in 2016</i>	
10.1.1. Zróżnicowana przestrzeń	264
<i>Diversified Space</i>	
10.1.2. Demografia, demografia, demografia...	267
<i>Demography, Demography, Demography...</i>	
10.1.3. Wsparcie europejskie	269
<i>European Support</i>	
10.1.4. Uwarunkowania finansowe	270
<i>Financial Considerations</i>	
10.1.5. Strategie rozwoju lokalnego	272
<i>Local Development Strategies</i>	
10.1.6. Wzrost partycypacji społecznej	273
<i>The Increase in Social Participation</i>	
10.1.7. Rozwój oparty na...	274
<i>Development Based on...</i>	
10.2. Polska lokalna „2014-2020”	277
<i>Local Poland „2014-2020”</i>	
10.2.1. Uzależnienie od środków UE i tego konsekwencje	278
<i>Dependence on the EU Funds and Its Consequences</i>	
10.2.2. Między asfaltem a grafenem – wymiar przedmiotowy polityki lokalnej	279
<i>Between an Asphalt and a Graphene – the Objective Dimension of Local Policy</i>	
10.2.3. Między osamotnieniem a sieciami – wymiar relacyjny polityki lokalnej	280
<i>Between Loneliness and Networks – the Relational Dimension of Local Policy</i>	
10.2.4. Łańcuchy wartości 2014-2020	281
<i>Value Chains 2014-2020</i>	

10.3. Polska lokalna „2020 i dalej”	284
<i>Local Poland „2020 and Further”</i>	
10.3.1. Hipoteza pospiesznych wydatków	284
<i>The Hypothesis of Hasty Spending</i>	
10.3.2. Hipoteza nowego modelu pomiaru rozwoju	285
<i>The Hypothesis of a New Measurement of Development Model</i>	
10.3.3. Hipoteza większej różnorodności	285
<i>The Hypothesis of a Greater Diversity</i>	
10.3.4. Hipoteza wzrostu znaczenia polityki miejskiej i metropolitalnej	286
<i>The Hypothesis of the Growing Importance of Urban and Metropolitan Policies</i>	
10.3.5. Hipoteza likwidacji części gmin	286
<i>The Hypothesis of Liquidation of Some Communes</i>	
10.3.6. Hipoteza wzrostu znaczenia wymiaru społecznego w procesach rozwojowych	286
<i>The Hypothesis of the Growing Importance of the Social Dimension in the Development Processes</i>	
10.3.7. Hipoteza kreatywnych liderów	287
<i>The Hypothesis of Creative Leaders</i>	

Bibliografia	288
<i>Bibliography</i>	

Informacje o Autorach	300
<i>Notes on Authors</i>	